

BISERIC'A si SCOL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretiuu abonamentulu:		Pretiuu insertiuniloru:		Corespondintiele se se adreseze Redactiune dela „BISERIC'A si SCOL'A“ in Aradu, la institutul pedagogicu-teologicu, éra banii la secretariatulu consistoriului romanu ortodoxu din Aradu.
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . .	5 fl. — cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu	cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte	
„ „ „ 1/2 anu . . .	2 „ 50 „		4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	
Pentru Romani'a si strainetate pe anu .	7 „ — „			
„ „ „ 1/2 „ . . .	3 „ 50 „			

Nr. 1852. pres.

Cerculariu

Pré onorutiloru parinti protopresbiteri, inspectori de scóle si onoratei preotimi din dieces'a Aradului.

Apropiandu-se prim'a Septemvre a. c., diu'a inceperii prelegeriloru in tóte scólele nóstre confessionali din diecesa, si fiendu invetiatur'a pentru poporulu nostru de atât'a lipsa si trebuintia, de cât'a lipsa si trebuintia este pentru elu si pana de tóte dilele: nu aflámu cuvinte si espressiuni de ajunsu, prin care se punemu la inim'a pré onoratiloru protopresbiteri si inspectori scolari, la inim'a onoratei preotimi, a inteligintiei si a poporului nostru acestu lueru atât'u de mare si santu.

Marturisimu, cá daca amu dispune de mai multe organe si medilóce, nu am serie acestea; ci amu trimite in tóta comun'a pre câte cineva, ca se spuna si vorbéscu tuturoru a loru nostri, cá cestiunea invetiamentulu a ajunsu a fi la noi cestiune de urgentia si de esistencia; si astfeliu se capaciteze si convinga pre toti credintiosii nostri despre folosulu celu mare alu invetiaturei, si se puna tóte la cale, ca invetiamentulu nostru confessionalu inca acum la inceputu se ia directiune buna si avantagiósa.

Inse dupa ce nu avemu pe cine trimite din partea nóstra in tóte comunele, nu ni remane, decâtu se incredemu lucrulu acest'a mare si santu pré onoratiloru protopresbiteri si inspectori scolari si onoratiloru preoti si invetiatori, ca organelorulu nóstre dela faci'a locului, precum si altorulu inteligenti ai nostri, provocandu, si chiar rugandu pre toti, pentru ce au mai scumpu, cá precum au fost totdeuna cei mai sinceri binevoitori ai poporului nostru, totu asemenea se fie si acum candu are mai multa trebuintia de sfatu si ingrirea, si asia se nu crutie nici o ostenéla pentru luminarea poporului prin invetiatura, sciindu bine, cá numai invetiatur'a este bas'a fericirei lui.

Spuneti acést'a poporului si convingeti-lu, cá de i-am puté dá noi tóte bunatatile pamentulu, — daca nu lu-vomu cultivá prin scóla, nu i am facutu vre unu mare bine; cáci fara de invetiatura n'ar sci nici

intrebuintiá, nici conservá acele bunatati. Spuneti poporului, cá au avutu betranii nostri multe asemenea bunatati; dar noi urmatorii loru le am perdutu mai tóte acalea, pentru cá n'amu avutu destula invetiatura.

Cu argumente ca acestea bine intielese se convingeti poporulu nostru, cá invetiatur'a este bas'a fericirei lui, si cá sant'a maic'a nóstra biserica avendu chiamarea a lu-conduce la fericire, numai prin invetiatura si luminare si-póte ajunge scopulu propusu, si astfeliu faceti, ca poporulu nostru cu tinerimea sa se imbracisieze invetiatur'a din tóte puterile sale.

Nu suferé indoiéla, cá detorint'ra de a spune acestea, de a invetiá poporulu, cade in sarcin'a preotiloru de susu pana diosu. Si noi o facemu acést'a, pentru cá ni o impune chiamarea nóstra de archiereu. Daca preotiloru li-a placutu a luá asupra-le dregatori'a preotiesca, daca li-place a se girá de parinti ai poporului, si a se sustiené din beneficiile preotiesci: atunci trebue se si-implinesca cu promptitudine si detorintiele preotiesci, intre cari loculu principalu lu-ocupa invetiarea si luminarea poporului. Precum se nisuescu preotii cei buni a-si invetiá pre fiu loru cei trupesci: totu astfeliu sunt datori a indemná la invetiatura si pre fiu loru cei sufletesci; pentru cá precum va cere Dumnedieu si posteritatea dela noi séma despre crescerea filorulu nostri trupesci: totu asemenea va cere séma si despre cultivarea filorulu nostri celorlu sufletesci.

Pentru a ne impliní acésta mare detorintia, ni dau buna ocasiune scólele nóstre confessionali. Ele sunt mediloculu celu mai siguru la ajungerea dorintielorulu nóstre. Dar pentru ca acestu medilocu se fie mai eficace, trebue se ne ingrigimu cu totii, ca scólele nóstre se devina, si se fie intr'adeveru unu isvoru datatoriu de lumina.

Petrunsi de convingerile acestea ne amu ingrigitu cu venerabilulu nostru sinodu eparchialu, ca institutul nostru pedagogico-teologicu se fie la inaltimea missiunei sale, pentru a dá scólelorulu nóstre confessionali invetiatori bine pregatiti, si demni de numele loru. Ba amu infientiatu si unu alumneu pen-

tru sustinerea a câte 40 de elevi preparandiali cu toate cele necesare.

Acum este rendulu la pre onoratii protopresbiteri si inspectori scolari, la onorat'a preotime si la inteligintia noastra se capaciteze pre comunele noastre, ca la indeplinirea posturilor invetiatoresci vacante, se alaga pre cei mai buni invetiatori, apoi se capaciteze pre poporu despre bunatatile si folosele invetiamentului, ca astfelu se-lu face a-si inscrie de timpuriu, si a-si tramite regulatu si cu placere pre fii si fiicele loru la scola.

Spre a inlesni cele de lipsa la promovarea invetiamentului confessionalu inca dela inceperea prelegeriloru, aflamu de bine si in specialu a recomanda si dispune urmatoarele:

1. Conformu dispusetiuniloru din „normele pentru administratiunea invetiamentului“ §. 10 se se face de timpuriu conscrierea tuturor prunciloru de scola dela 6—12 ani, indetorati a cerceta scola de toate dilele si a celoru dela 12—15 ani indetorati a cerceta scola de repetitiune; er parintii seu tutorii aceloru prunci se fie parintesse sfatuiti si admoniti dela diu'a inceperii prelegeriloru incolo a si-tramite pruncii loru regulatu la scola.

2. Pe diu'a de 1. Septemvre a.c. toate edificiele de scola se fie bine grigite, si providute cu toate cele trebuintose, precum: scaune, mese, table, mape, globuri si altele, pentru ca pre atunci se se pota incepe prelegerile fara impedece.

3. Preotii din comuna primescu insarcinare: ca in dumineca, ori serbatorea, ce premerge inceperii prelegeriloru dupa finirea servitiului divin in biserică, se cuventeze poporului despre folosulu invetiamentului, in sensulu celoru espuse mai sus. Dupa cuventare imbracati in ornatu bisericescu se merge la scola dimpreuna cu poporulu, unde voru face santirea apoi si a scolei.

4. Preotii din comune primescu insarcinare: ca in septemana prima a inceperii prelegeriloru se cerceteze in tota diu'a scola cate odata, pentru a se incredintia: daca invetiatorii tienu regulatu orele de prelegere, si daca pruncii indetorati au inceputu a cerceta prelegerile. Daca voru observa, ca careva dintre prunci inca n'ar fi inceputu a cerceta prelegerile, atunci preotii, ori voru chiama la sine pre parintii acelor'a, ori voru merge pre la casele loru — ceea ce pote face preotulu in interesulu invetiamentului — apoi voru intrebă pre acei parinti de causele, din cari fii loru n'au cercetatu prelegerile, si observandu ca acele cause n'aru fi motivate — si ca acei parinti din nepasare si renitentia retienu pre fii loru dela scola; atunci se ii-sfatuiesca parintesse a-si tramite fii loru la scola, aretandu-le folosele scolei, si urmarile cele triste ale nenvetiaturei, er daca nici dupa acesta sfatuire n'ar urma a tramite pre fii loru la scola; atunci se-ii citeze inaintea comisiunei scolari, si se-ii sfatuiesca de nou, pre langa acea admonitiune, ca daca nu voru asculta, voru fi aretati dre-

gatoriei politice spre a-ii constringe prin pedepse la implinirea acelei detorintie a loru.

5. Preotii voru repeta a cerceta scola si in a dou'a septemana dupa inceperea prelegeriloru, si daca voru observa, ca careva parinti nici dupa cele doue admonitiuni din punctulu precedent nu aru tramite pre fii loru la scola; atunci cerendu dela invetiatoriulu consemnarea acelor'a, compunenda dupa §. 15. din „norme,“ in contielegere cu comisiunea scolara o va transpune antistiei comunale, si va starui pentru constringerea aceloru parinti prin pedepse la trami-terea fiiloru loru la scola.

6. Totu asemenea vor purcede preotii in contielegere cu comisiunile scolare — si in a trei'a si a patr'a septemana, si mai departe, pana candu voru face, ca toti pruncii apti de scola, se cerceteze prelegerile regulatu.

7. Dupace astfelu se va fi regulatu cercetarea scolei, urmeza a se face ingrigire pentru cartile de scola, fara care nu pote progressa invetiamentulu. Parintii prunciloru cu dare de mana se se indemne a procura insii acelea, cumperandu-le ei de a dreptulu ori predandu precifulu loru preotului, seu invetiatoriului, ca se-le procure densii; er pentru pruncii cei seraci si fara de mediloce se recomanda procurarea aceloru carti prin comisiunea scolara, seu prin comitetulu parochialu, ori din fondulu scolei, ori din cass'a bisericeii.

Infine mai amintindu inca odata iubitului nostru cleru, ca acest'a este chiamarea si detorintia lui cardinala, si ca este timpulul supremu, se ne cugetamu cu totii mai multu si mai seriosu, ca pana acum la implinirea acestei detorintie, dela care depinde viitoriulu credintiosiloru nostri, si chiar viitoriulu clerului nostru, si asecurandu pre iubitului cleru, ca noi vomu fi cu mare atentiune si asupra acelor'a dintre preotii nostri, cari seiu apretiu vocea timpului, aretata loru si prin sirele acestea, cum si asup'a acelor'a, ce nar'u considera acestea, si ca nu vomu intre-lasa a remunera dupa putintia servitiile preotiloru si invetiatoriloru, cari se voru distinge intru promovarea invetiamentului. Recomandandu se-se face toate in cea mai buna contielegere cu invetiatorii, am remasu.

Aradu 14. Augustu 1877.

Alu vostru tuturoru

de binevoitoriu

Ioanu Metianu, m. p.

Episcopulu Aradului.

Regulamentu de procedura in materii de judecata bisericesca in biseric'a ortodoxa a Romaniei.

Despre actiuni, cercetari si citatiuni.

Art. 1. Intentza o actiune seu se apera contra ei, numai acelu ce se bucura de liberulu exercitiu alu drepturiloru sale, si are calitatile cerute de legi si de santele canone (indrept. leg. cap. 26, sin. II., can. 6).

Art. 2. Actiunea se va face printr'o petitiune adresata Episcopului Eparchiotu.

Art. 3. Petitiunea va fi timbrata. Ea va cuprinde:

a) Diu'a, lun'a si anulu; b) numele, pronumele, profesionea, domiciliulu reclamantului si alu acusatului, si c) espunerea pe scurtu a motivelor pe cari se baséza actiunea.

Lips'a timbrului, a numelui, a pronumelui, si neartarea motivelor atragu nulitatea petitiunii.

Art. 4. Episcopulu Eparchiotu, primindu petitiunea reclamantului, reguléza a se face cercetarea prin protoiereulu respectivu, câtu mai neintardiatu. — Protoiereulu constata descoperirile sale la faci'a locului prin unu prescriptu verbalu, care insocitu de act'a casului, se trimite Episcopului cu reportu.

Art. 5. Episcopulu gasindu casulu de caderea consistoriului, trimite acestuia reportulu protoiereului cu act'a casului.

Art. 6. Consistoriulu observa, daca cercetarea este in regula, de cuprinde si lamuresce tóte impregiurările cestiunii, daca de catra acusatulu nu s'a facutu vre-o observatiune de nemultiemire la cercetare, daca i s'a facutu indestularea cererii, séu daca nu, apoi pe ce temei. Daca sa va aretá vre unu feliu de neajunsu in procederea cercetarii, consistoriulu cere a se indepliní acea lacuna de cercetatoriulu dinainte, séu de altulu, mai alesu daca acusatulu ar cere alta persóna.

Art. 7. Daca din interrogatoriulu facutu la cercetarea locala, nu se esplica in destulu unele din impregiurarile delictului, consistoriulu va luá acele informari dela insusi partile litigante la infacisiarea lor.

Art. 8. Asupra intárdiarii, séu a nedreptelor lucrari ale cercetatorilor, séu ale consistoriului, se póte suplicá si cere indreptare la Episcopulu Eparchiotu.

Art. 9. Se opresce partiloru a adaoga la chesti'a in tratare chestiuni, ce nu se repórta la ea.

Art. 10. Instructiunea fiindu terminata, partile se chiama la infacisiare prin anume citatiuni, aretatóre de motivulu chiamarei, datate cu diu'a, lun'a si anulu; terminulu unei citatiuni pentru infacisiare se nu tréca preste una luna.

Art. 11. Partile primindu citatiunea, sunt datóre a dá cuitantia de primire, care se inaintéza la Episcopia.

Art. 12. Daca in curgerea terminului antaiu nu s'a primitu cuitantia dela parti pentru inmanuarea citatiunii, séu alte temeiuri legitime au impiedecatu infacisiarea la terminu, citatiunea se repetiesce, si se pune altu terminu. Acést'a la nevoie se repetiesce si a trei'a óra, candu judecat'a se face negresitu, chiar de ar lipsí vre un'a din parti (can. ap. 74. Cartag. 27 si 28).

Art. 13. Citatiunile se dau, séu persónei, séu la domiciliulu persónei. La casulu din urma, servesce relatiunea oficiala a inmanuatorului, constatata conformu art. 74. din codulu de procedura civila.

Art. 14. Consistoriulu, la cercetarea actei, este datoriu a observá, daca in ea nu sunt amestecate cestiuni ce nu se refera la casulu delictului in cestiune. In prescriptulu verbalu, consistoriulu se pronuncia asupra validitatii séu nevaliditatii impregiurarilor si asertiunilor, ce se gasescu in acta; aplica la elu canónele si legile respective si-si dá opiniunea.

Despre siedintie si bun'a ordine.

Art. 15. Deliberarile consistoriului se presiedu de cátra unulu din membrii, numitu de cátra Episcopulu Eparchiotu odata pentru totdeun'a.

Art. 16. Siedintiele nu voru fi publice. Ele se tienu regulatu in fiecare di, candu cere trebuinti'a, afora de Dumineci si serbatori.

Art. 17. Órele obligatóre pentru siedintie sunt dela 10 pana la 2.

Art. 18. Bun'a ordine in siedintie se intretiene de cátra presiedinte. Totu ce va ordiná presiedintele in acésta privintia, va fi executatu indata si intocmai.

Despre prezentarea si instructiunea cauzelor

Art. 19. Cauzele se voru infacisiá inaintea consistoriului dupre ordinea intrării lor.

Art. 20. Lipsindu partile, caus'a remane cea din urma la rendu in aceea di. Éra daca partile nu se voru aretá delocu, judecat'a se va suspendá, si nu se va redeschide, decâtu dupa cererea din nou a partiloru.

Nu se va suspendá urmarirea cauzei, daca va fi din acele, a caror'a actiune, dupa rostirea santelor canóne, nu póte remané nejudicata, chiar de ar si urmá intru acést'a cererea intentatoriului.

Lipsindu inse un'a din parti, caus'a se va judecá numai in presinti'a acelei staruitoare, afora daca partea presenta nu va voi insasi a o amená pentru alta di.

Potu cere amenarea séu schimbarea rendului ambele parti, daca inse consistoriulu va gasí, cá cererea nu este suspecta.

Afora de terminulu legalu, consistoriulu nu póte permite decâtu o singura amenare.

Art. 21. Partile voru fi datóre a-si depune in scrisu midilócele lor de apere la biroulu directoriului cancelariei Eparchiale, danduli-se adeverinta de a loru primire.

Art. 22. Esecutarea si regularitatea lucrariilor consistoriului este pe sém'a si respunderea directorului cancelariei Eparchiale.

Art. 23. Instructiunea fiindu terminata, consistoriulu va intrebá pre parti, daca mai au alte probe, si ele dechiarandu cá n'au, atunci pasiesce la pronunsierea opiniunef sale, séu indata, séu dupa consultatie in timpulu carei'a partile se retragu.

Despre probe si bune marturii.

Art. 24. Probele (dovedile) se dau in scrisu de cátra parti, subscribe si legalisate despre autenticitate de locurilé competente,

Art. 25. Probele sunt de dóue categorii: a) mǎrturii dela persóne cu buna conduita morala, si spriginite cu juramentu, si b) actele autoritatiloru bisericesci.

Art. 26. In cestiuni, care atragu condamnarea la ceterisire, tot deuna mǎrturiile se fia spriginite cu juramentu, facutu in biserica, inaintea preotului investitu cu sacrelé vestiminte, si cu man'a pe sant'a cruce.

Art. 27. Martoriu potu fi si mai multi, dara celu pucinu se ceru duoi séu trei, si se aiba calitatile acele prescrise de canóne (can. apos. 75; 1, 2; vedi indrept. leg. cap. 22—26).

Art. 28. Martorii se intréba fiecare deosebi.

La casu de contradicere potu fi confrontati.

Despre opiniune.

Art. 29. Consistoriulu, opiniunea sa insocita de prescriptulu verbalu, incheiatu dupa tratarea cestiunii, o va supune prin anafora Episcopului, care o confirma, daca o va gasí canonica si legala.

Art. 30. Daca in consistoriu opiniunile s'au desbinatu, ele se aréta in anafora, si Episcopulu incuviintiéza pre ceea ce o va gasí mai temeinica.

Art. 31. In totu casulu, opiniunea Episcopului prevaléza, si ea se aduce intru indeplinire, inse in resolutie trebuie sé se arate anume temeiurile legale, pentru care Episcopulu nu se póte uní cu opiniunea consistoriului.

Art. 32. Directorulu cancelariei va ingrigí, ca opiniunile confirmate de Eparchiotu sé se tréca intr'o condica speciala, unde éra si se vor subscribe de cátra insusi membrii.

Nimica pre margini, printre linii prin adaogeri, prin scurtári, nu se póte serie in acésta condica.

Art. 33. In prescriptulu verbalu alu consistoriului se va cuprinde: a) numele, pronumele, domiciliulu partiloru, calitatea in care procedu; b) obiectulu cererii si conclusi-

unile partilor; c) resumatulu actelor, ce partile au infacisiatu spre sustinerea cererilor lor; d) opiniunea ce consistoriulu dà in virtutea santelor canóne si a legiloru.

Art. 34. Numai dupace opiniunea consistoriului si-capeta confirmarea Episcopului Eparchiotu, ea se comunica partiloru sub luare de adeverintia.

Art. 35. Decisiunea relativa la caterisire va aretá si terminulu apelului.

Art. 36. Terminulu apelului este de 15 dile, socotitu dela dat'a inmanuarii decisiunei Episcopului Eparchiotu.

Art. 37. Daca in intrulu terminulu nici un'a din parti nu probéza, cà a apelatu, decisiunea se aduce intru indeplinire îndata dupa a lui expirare.

Art. 38. Partile, primindu decisiunea, trebuie se declare in scrisu multiemirea séu nemultiemirea lor cu decisiunea.

Despre recusatiune (IV. can. 9. Cart. 16).

Art. 39. Ori-care membru alu consistoriului póte fi recusatu; a) candu elu este interesatu personalu in procesu; b) candu va fi ruda de aprópe a vre-unei parti; c) daca esiste inimiztia intre membru si un'a din parti, inimiztia provocata cu 6 luni inaintea recusatiunii, prin agresiuni, injurii, séu amenintari verbale ori in scrisu.

Art. 40. Membrulu, care va scí, cà exista in persóna sa vre-o cauza de recusatiune, o va declará insusi Episcopului, care va decide, daca trebuie se ié parte la judecata séu nu. In casulu din urma Episcopulu lu-inlocuesce cu alta persóna din cleru.

Art. 41. Consistoriulu va face mentiune de casulu recusatiunii in prescriptulu verbalu alu seu.

Art. 42. Celu ce va voi se recuze, va face propunerea sa mai inainte de inceperea debateriloru.

Recusarea va fi propusa in scrisu si subscrisa de propunetoru si adresata Episcopului Eparchiotu.

Ea va fi basata pe probe suficiente.

Art. 43. Episcopulu Eparchiotu va decide, daca se póte primí, séu nu recusatiunea, dupa validitatea séu nevaliditatea temeiuriloru, pre care ea se baséza.

Despre apelatie.

Art. 44. Apelulu se face numai in casurile, care atragu caterisire séu degradare din trépta (Cart. c. 12).

Art. 45. Apelulu, ca se fie valabilu, trebuie; a) se fi fost precesu de declaratiunea de nemultiemire cu decisiunea Eparchiala; b) se fi fost facutu in curgerea terminulu prevediutu la articulu 36.

Art. 46. Apelulu se va formá prin petitiune, adresata Metropolitulu primatu, presedintele st. Sinodu, pe langa care se va alaturá si copia dupa decisiunea apelata.

Petitiunea va cuprinde in scurtu temeiurile de apelu.

Art. 47. Directorulu cancelariei santulu Sinodu inregistreza petitiunea de apelu, si dà apelantulu cuitantia, in care se constata diu'a primirei apelului.

Art. 48. In intervalulu dintre sesiunile st. Sinodu directorulu studiéza tóte cestiunile apelate, cerendu prin Metropolitulu presedinte, actele relative la casuri din Eparchiile respective, le studiéza si observa validitatea séu nevaliditatea temeiuriloru apelantulu, daca are séu nu dreptu la apelu, de se afla séu nu vre-o neregularitate in procedur'a consistoriala, aduna tóte sciintiele necesarii la complectarea instructiunei, si despre tóte referéza Metropolitulu presedinte, care la deschiderea sesiunei sinodale, supune casurile la decisiunea st. Sinodu.

Art. 49. In apelu nu se va primí nici o cerere nóua privitóre la alta cestiune, care nu s'a facutu la prim'a instantia.

Art. 50. Santulu Sinodu recunósce, ori reforméza in totulu, séu in parte decisiunile primite in apelu.

Decisiunea sa o comunica atátu apelantulu, câtu si Episcopulu respectivu spre executare.

Art. 51. Reformarea opiniunei din prim'a instantia, prin st. Sinodu nu atrage nici o responsabilitate asupra primiloru judecatori, daca nu se va poté dovedi, cà ei au fost condusi de vre-unu interesu, ori passiuone (Cartag. c. 15).

Disciplin'a in scól'a.

Cine cunósce referintiele poporulu nostru, nu arare ori póte veni in pusetiunea a vedé, cà in unele locuri nu se póte observéza intre omenii nostri disciplin'a si rendulu bunu. Caus'a este usioru de esplicatu, candu ne aducemu aminte, sub ce feliu de impregiurari am crescutu, si cum se siléu mani straine a ne infige totu feliulu de rane in corpulu nostru. Popórele crescute in disciplina sunt totdeuna la inaltimea missiunei lor, pentruca membri, cari le compunu, sunt deprinsi inca din fraged'a loru copilaria a-si cunósce drepturile si detorintiele lor, si asia candu este vorb'a a eserciá unu dreptu séu a-si impliní o detorintia, totdeuna o facu acést'a la timpulu si loculu seu.

Primulu factoru chiamatu a influentiá in acésta directiune este fara indoie la cas'a parintésca, si cu deosebire mam'a. Ocupatiunile cele multe afara de casa inse, caror'a trebuie se se supuna mam'a romana, mai cu séma in decursulu verii, o impedece in mare parte de a-si puté impliní acésta chiamare precum ar dori, si precum o potu face acést'a alte mame, cari in urm'a modulu loru de viétia nu sunt silité a-si parasí fragedii loru prunci, si a alergá la lucrulu campulu — lasandu-i pre acesti'a singuri de sine de multe ori dile intregi. Sub astfeliu de impregiurari dedarea si tienera prunciloru in disciplina este pentru invetiatoriulu nostru o greutate mai mare, decâtu dóra pentru invetiatorii acei'a, cari au in scólele loru prunci, ale caror'u mame au pututu se stea mai multu de ei. Fiendu apoi disciplin'a in scóla bas'a invetiamentulu, ér in societate bas'a ordinei si chiar a bunastarei sociali; credu cà va fi de interesu pentru publiculu acestei foi a serie in liniamente scurte ceva despre disciplin'a scolaria.

Sub disciplina intielegemu tóte acele reguli si mesuri ce trebuie se le aiba in vedere invetiatoriulu, pentru ca invetiamentulu se-si póta urmá cursulu seu regulatu si astfeliu, se se ajunga scopulu invetiamentulu, câtu si pentru ca se se póta sustiené si promová starea sanatatii si starea morala a eleviloru. Celu mai bunu si celu mai puternicu medilocu de a sustiené disciplin'a in scóla este fara indoie la modulu cum se preda invetiamentulu, metodu lu. Candu invetiamentulu se preda in scóla in o forma corespundietória; atunci elu atrage si inaltia spiritele, si pre calea acést'a le scutesce de o purtare necorespondietória, si legandu-le de obiectulu, de care trebuie se se ocupe, le deprinde si le insuffla móravuri bune si o tienuta démna. Metodu este dara mediloculu celu mai bunu intru sustinerea disciplinei; ér pre langa metodu sunt de a se mai observá in interesulu educatiunei inca unu siru de mesuri speciali. Din acestu punctu de vedere purcedu in disciplin'a scolara toti pedagogii mai insemnati ai timpulu mai nou. Voiu enumerá deci unele asertiuni in acésta privintia de ale lui Comeniu si Diesterweg, si le-voiu recomandá de cinosura intru sustinerea disciplinei tuturor colegiloru mei. Comeniu aretandu, cà metodu este mediloculu celu mai bunu intru sustinerea disciplinei dice: „Daca studiele se intocmescu si se predau bine, atunci ele posedu in sine atát'a dulcétia, ca se póta atrage la sine spiritele eleviloru. Daca nu se intempla astfeliu, atunci vin'a nu este a scolariiloru, ci curatu numai a invetiatoriloru. Prin palme si altfeliu de lovituri nu putemu insufflá nimenui amóre catra sciintie; din contra astfeliu de mesuri instreinéza numai spiritele si producu antipatia facia de scientiele, ce

se propun. " Vorbindu Comeniul despre întrebuintiarea medilócelor disciplinari preste totu dice : „Medilócele disciplinari trebuie sè se aplice fora patima, mania si ura ; asia încatu elevulu, facia de carele se aplica, se observeze, cà atari medilóce se aplica curatu numai pentru binele lui, si cà superiorii lui, candu le aplica, purcedu din o intentiune curatu parintéscă, ca astfelu se le priméscă elevulu chiar cu aceeași intentiune, cu care iea bolnavulu o medicina amara prescisa de medicu.“ Catra acestea se mai adaogemu si principiele referitórie la disciplina ale lui Diesterweg. Elu dice ; „Adeveratulu didacticu este totu de odată si disciplinatoru ; cine are metodu, scie se mantiena si disciplin'a. Obiectele de invetiamentu sunt dupa o parere vechia, dar pré adesea predata uitării totu atâtă disciplinae. Aceste asertiuni au fost necunoscuté pana atunci, pana candu se tienea, cà misiunea invetiatorului consta in o memorare seu o simpla espunere (metod'a dogmatica) a obiectelor de invetiamentu. Atunci puté cineva scî multu, vorbí bine, si invetiá (pre altulu), fara ca se scie mantiené disciplin'a.

De candu inse sub a invetiá (pre altulu) intielegemu cu totul altceva, si anume nu numai a impartasí nescé cunoscintie, ci a desvoltá si a deprinde pre elevi la activitate propria ; de atunci nu exista invetiatoriu bunu, carele se nu scie mantiené disciplin'a in scóla. Invetiatoriu cu metodu reguléza si disciplinéza pre scolaru atátu in interiorulu lui, câtu si in cele ce privesce purtarea lui din afara.“

Diverse.

— Concursu pentru compunerea cartilor de scóla. *)

Consistoriu (aradanu) dorindu sè se compuna carti de scóla (manuale, compendie) conformu planului de invetiamentu, ce l'a emis sub 10 ianuaru an. cur. Nr. 66/1. scol. prin acésc'ta publica concursu cu premie, si anume: 1) Pentru exercitiile intuitive si gramatica premiu de 200 fl. 2) Unu manualu de socóta premiu 100 fl. 3) Unu manualu de fisica premiu 100 fl. 4) Unu manualu de istori'a naturala premiu 100 fl. 5) Unu manualu de drepturiie si detorintie civile premiu 100 fl. Cei cari voru dorí se concurga, au se-si trimita opurile loru la consistoriu pana in 1 Martiu st. v. 1878. Cu autorii opurilor de premiati se va face acordu, de dupa care, pre langa unu onorariu, se dea Consistoriului a in-grigí tiparirea si distribuirea editiunei prime. La casu de a dou'a editiune, are sè se faca acordu nou. Dela zelulu invetiatoriloru, preitoriloru, inspectoriloru, protopresbiteriloru si a tuturor barbatiloru nostri in functiuni bisericesci si scolare, spera acestu Consistoriu, cà la terminulu amintitu voru incurge opuri numeróse.

☒ **Informatiune scolastica.** La rugare aducemu la cunoscint'a publicului, cà primirea eleviloru in scól'a civila de baiati din Lipov'a se va intempla in dilele ultime ale lunei lui Augustu, si in primele dile din Septemvre. In clas'a I. se primescu baiatii, cari au trecut de 9. ani, si vor produce „testimoniu,” cà au absolvitu cu sporu de ajunsu, clas'a a IV. a scólei elementare. Primirea in clasele superióre este conditiunata dela testimoniulu din clas'a antecedenta. Doritorii de a fi primiti, au a se presentá in persóna, si insociti de parinti, tutori seu increditiu loru la directiune. Pentru inscriere si didactru solvescu baiatii din Lipov'a pre anu 5 fl. 50 cr, cei din provincia 7 fl. 50 cr. v. a. elevii seraci, cari vor produce „atestatu de paupertate,” scaunulu scolaru i-vá absolvá dela solvirea didactrului, si eventualminte voru fi ajutati si cu cartile necesarie. Spre orientare celoru interesati, aducemu, si aceea la cunoscint'a, cà in urmarea ordin. inaltulu ministeriu de cultu si invetiamentu din 28. sept. 1876. Nr. 21.056. elevii din clas'a I, II, III, si a IV. a scólei civile, la casu de ar voi se pasiesca in vre-o scóla media, se primescu in clas'a urmatori

(*) Luandu notitia despre acestu concursu numai pe scurtu, lu-publicamu de asta data dupa testulu cerculariului de datulu 6 augustu Nr. 1711/460. scol.

fora nici o pedeca, si fara ase supune la esamenu de primire decátu numai din limb'a latina, respective francesă. Prin urmarea planulu de invetiamentu, pentru clas'a I, II, III si a IV. a scólei civile, este in consonantia, cu planulu de invetiamentu a clasei I, II, III si a IV. gimnasiala respective reala. Prelegerila regulate pre 1877/8 se incepu in 4. Septemvre. Limb'a propunerei e cea magiara ; limba ajutatóre e cea germana, pre lenga aceste mai sunt obligate si respective concesse : limb'a latina, francesă si romana.

= **Teatru român in Aradu.** Joi in 18/30. Augustu a. c. sosescé aici in Aradu trup'a teatrala de sub directiunea domnului Petrescu, constatória din 12 persóne, cu scopu de a dá mai multe representatiuni teatrale. Prim'a representatiune se va dá in 3 Septemvre a. a. nou. Dupa informatiunile, ce le avem despre trup'a de sub domnulu Petrescu, sperámu, cà publiculu va fi pre deplinu satisfacutu. De aceea ar fi de doritu, ca daca ni se da pe aici atátu de raru ocasiunea a avé teatru romanu, se-lu imbracisámu cu tóta caldur'a toti din tóte partile.

Concursu.

1—3

Pentru deplinirea postulu invetiatorescu dela scól'a romana gr. or. din comun'a **Ictaru**, comitatulu Temisiului, protteratulu si inspectoratulu de scóle alu Stassia-siului, se escrie concursu, cu terminu pana la **29. Augustu, st. vechiu** a. c. in care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt in numerariu 100 fl. 20. cr. gráu 20 de meti, cucuruzu in bombe 20 de meti, 8 orgii de lemne, din cari se incaldiesce si scól'a, — si 4. lantie de pamentu.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati recur-sele loru instruate conformu §-lui 13. din statutulu organicu si adresate respectivulu comitetu parochialu, a le susterne parintelui protopopu tractualu si inspectoru cercualu de scóle **Georgiu Cratiunescu** in **Belintiu**, si a se infacisiá intrun'a din Dumineci ori serbatori in biseric'a d'acolo, spre a-si aretá desteritatea in tipicu si in cantari.

Ictaru 31. Iuliu 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Georgiu Cratiunescu**, protopopu si inspect. de scóle.

1—3.

Pentru deplinirea aloru 3 statii invetiatoresci romane gr. or. din **Siria**. si anume: dóue pentru clasele inferióre miste, adeca in care voru umblá baetii dimpreuna cu fetitiele dela 6—9 ani ; ér alt'a numai pentru fetitiele dela 9—12 ani, unde se va propune si lucrulu de mana femeiescu

La cele dóue d'antaiu recurrentii au a produce testimoniulu, cà a absolvitu celu putinu clase normali si preparandi'a, si au depusu esamenulu de calificatiune ; ér recurente la scól'a de fetitie numai acele potu fi admise, cari au calificatiunea prescisa adeca : au depnsu esamenulu din pedagogia. — Alegerea se va intemplá la **29 Augustu** gustu a. c. st. v. ér recurrentii voru avé pana atunci a-se presentá in un'a dumineca seu serbatóre la biseric'a de aici, de a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu, avendu recursele bine instruate si adresate catra comitetu a le susterne Diu protopopu si inspectoru cerc. de scóle **Georgiu Vasileviciu**. — Cu fie care postu sunt impreunate urmatórele emoluminte : 300 fl., 6 cubule gráu si 6 cucurudiu 9 orgii de lemne, din care este a se incaldí si scól'a cuartiru si gradina.

Siria (Világos) in 20 Iuliu 1877. st. v.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea si invoierea mea **Georgiu Vasileviciu**, protopopu inspectoru cercualu de scóle.

1—3.

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la a III-a scóla inferióra înfiintiată de nou în comun'a *Sieitinu*, cottulu Cenadului, protopresbiteratul Aradului cu terminu de alegere pe $\frac{4}{16}$ *Septemvre a. c.*

Emolumintele sunt:

În bani gata 100 fl. v. a., pentru 6 stingini de lemne 60 fl. v. a., pentru scripturistica 6 fl. v. a. 15 jugere pamentu estravilanu, si cortelu liberu; pentru incalditul scólei se ingrigesce comun'a separatu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune sunt poffiti recursurile lorú provédute cu documintele recerute conformu §. 13. din statutul org. si cu atestatu de moralitate, a le asterne subsemnatului inspectoru de scóle pana la diu'a alegerei; ér înainte de alegere a se presentá în vre o duminica ori serbatóre în biserica pentru a si-aretá cunoscuti'a în cantari si tipicu; recursurile intrate în diu'a alegerei nu voru fi primite.

Sieitinu $\frac{9}{20}$. Augustu 1877.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu **Teodoru Popoviciu**, inspectoru cercualu de scóle

1—3.

Pentru indeplinirea statiunii invetiatoresci gr. or. din *Iosasiu*, inspectoratul Borosineului (Ienopolea), cottulu Aradului, cu terminulu de alegere pe *8 Septemvre a. c. st. v.*

Emolumintele sunt: în bani gata 150 fl. v. a.; 5 cubule grâu, 5 cubule cucuruзу, 8 orgii de lemne, din care este a se incaldí si scól'a, cuartiru liberu cu intravilanu.

Recurentii au a se produca testimoniu de preparandia, de cualificatiune si atestatu de moralitate.

Recursele adreseate comitetului parochialu din Iosasiu, se voru trimite la oficiulu parochialu gr. or. în *Finisiu*, post'a ultima „*Gura honcz.*“

Iosasiu 10 Augustu 1877.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu mine, **Nicolau Beldea**, inspectoru scolaru.

1—3.

Pentru deplinirea definitiva a statiunilor invetiatoresci din comunele *B.-Rogozu si Ciuntahazu*, inspectoratul Ucurisiului, cottulu Bihariei cu terminu de alegere pe diu'a de *4 Septemvre* vechiu a. c.

Emolumintele impreunate cu aceste doue posturi sunt:

2) *B.-Rogozu*: în bani gat'a 40 fl. v.; a. în naturale 10 cubule, diumetate grâu, diumetate cucuruзу, 50 portiuni fenu, 8 stengini de lemne, venitelê cantoralu si cuartiru cu gradina.

2) *Ciuntahazu*: în bani gat'a 64 fl. v. a., în naturale 15 cubule, diumetate grâu, diumetate cucuruзу, 100 portiuni fenu, 12 stengini de lemne, venitele cantoralu si cuartiru cu gradina.

Aspirantii la aceste posturi sunt poffiti a si-tramite recursule — instruite în sensulu stat. org. — subscrisului inspectoru cercualu în *Ciuntahazu*, per *Ökrös*.

Ciuntahazu, 9 Augustu. 1877 st. v.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu **Ioane Catona**, inspectoru scolaru.

2—3.

Pentru deplinirea statiunilor invetiatoresci clasa I. si a II-a din *Birchisiu*, se deschide concursu, cu terminu pana în 4. *Septemvre a. c. st. v.* candu va fi si alegerea. Emolumintele pentru clasa I. sunt: 1) Bani gata 315 fl. v. a. 2) Cuartiru liberu cu gradina de legume. 3) 27'3 m. c. de lemne, din care se va incaldí si scól'a. 4) Pausialu pentru scripturistica 10 fl. 5) Pausialu de calatoria la conferintie 10 fl.

Emolumintele pentru clasa II.: 1) Bani gata 400 fl. 2) Cuartiru liberu cu gradina de legumi. 3) 2 jugere de pamentu aratoriu. 4) 27'3 met. cub. de lemne, din care se va incaldí si scóla. 5) Pausialu pentru scripturistica 10 fl. 6) Pausialu de calatoria pentru conferintie 10 fl.

Daca invetiatoriulu de clasa II-a va aretá în anulu primu progresu bunu în scóla, i-se va mai inbunatatí salariulu amesuratu impregiurarilor.

Recurentii voru avé a se presentá în un'a duminica séu serbatóre la *Birchisiu*, pentru a se face cunoscuti cu poporulu, si a-si aretá desteritatea în cantare, apoi petitiunile, în care se fia espresu pusu, pentru care clasa recurgu, voru avé a le substerne, inspectorului cercualu de scóle subscrisu per *Kápolnás* în *Bacamezeu*.

Birchisiu în 24. Iuliu 1877.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu **Laurentiu Barzu** inspectoru cercualu de scóle.

2—3.

Pentru deplinirea statiunilor invetiatoresci clasa I. si a II-a din *Capolnasiu*, se deschide concursu pana în *11. Septemvre a. c. st. v.* candu va fi si alegerea.

Emolumintele pentru clas'a I. sunt: 1) Bani gata 315 fl. v. a. 2) Cuartiru liberu. 3) Gradina de legumi de 1200⁰ 4) 34'1 met. c. de lemne, din care are a se incaldí si scól'a. 5) Pausialu pentru scóla 10 fl. 6) Pausialu pentru conferintie invetiatoresci 10 fl.

Emolumintele pentru clas'a a II-a sunt: 1) Bani gata 400 fl. v. a. 2) Cortelu liberu. 3) Gradina pentru legumi 1 jugeru. 4) 34'1 met. c. de lemne, din care are a se incaldí si scól'a. 5) Pausialu pentru scóla 10 fl. 6) Pausiale pentru conferintie invetiatoresci 10 fl.

Recurentii voru avé a se presentá în un'a duminica séu serbatore la biserica, de a se face cunoscuti cu poporulu si a-si aretá desteritatea în cantare; apoi petitiunile voru avé a le substerne inspectorului cercualu de scóle. per *Kapolnas* în *Bacamezeu*.

Capolnasiu, în 3. Iuliu 1877.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu inspectorulu cercualu de scóle **Laurentiu Barzu**.

2—3.

Conformu ordinatiunei ven. consistoriu din 28 Iuliu a. c. Nr. 1633. se publica concursu pentru deplinirea parochiei vacante din comun'a gr. or. *Lapusnicu*, protopresbiteratul Lipovei. Emolumintele incopciate cu acésta parochia sunt: dela 91. case câte o mesura de cucuruзу sfarimatu; (31 litre.) stólele usuatê; intravilanu de 800 \square si un'a sesiune de pamentu, parte fenatiu, parte pamentu aratoriu.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia sunt avisati a se presentá în un'a din duminicile pana la *14. Septembrie a. c. st. v.* candu se vá tiené alegerea, spre a si aretá desteritatea în cantari, si tipicu. Recursurile sunt a se adresá la dlu protopresbiteru Ioanu Tieranu în Lipova.

Lapusnicu 7. Augustu 1877.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu mine **Ioanu Tieranu**, protopresbiteru.

2—3.

Pentru indeplinirea statiunilor invetiatoresci gr. orientale romane din comunele urmatóre:

1. *Chislac'a* protopresbiteratul Beliului, comitatulu Bihariei, cu terminu pana în *21. Augustu vechiu a. c.* în care di se vá tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: în bani 60 fl. v. a. în naturale 13. cubule, diumatate grau, diumatate cucuruзу, 10. centenarie de fenu, 8. orgii de lemne si cuartiru cu gradina de legumi.

Chislac'a 28. Iuliu v. 1877.

Comitetulu parochialu.

2. **Hasmasiu**, protopresbiteratul Beliiului, comitatului Bihariei cu terminu pana in **22. Augustu vechiu** a. c. in care di se vá tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: in bani 52 fl. v. a. in naturale 15. cubule, diumatate grau, diumatate cucuruzu, 11. centenarie de fenu, 8. orgii de lemne si cuartiru cu gradina de unu jugeru catastralu.

Hasmasiu 31. Iuliu vechiu, 1877.

Comitetulu parochialu.

3. **Grosi**, protopresbiteratul Belialui, comitatului Bihariei, cu terminu pana in **25. Augustu vechiu**, a. c. in care di se vá tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: 59 fl. v. a. in naturale 15 cubule, diumatate grau, diumatate cucuruzu, 13. centenarie de fenu, 11. orgii de lemne si cuartiru cu gradina de legumi.

Grosi 1. Augustu v. 1877.

Comitetulu parochialu.

Doritorii de a concurge la vre un'a din statiunile aceste, au a-si asterne petitiunile loru bine instruate in sensulu statutulu organicu bisericescu la subscrisulu in **Tagadou M. post'a ultima Beél** pana la terminele indicate.

Tagadou M. 3. Augustu v. 1877.

In contielegere cu comit. parochiale concerninte **Zenobiu Munténu**. inspectoru cerc. de scóle.

2—3.

Pentru statiunea invetiatorésca gr. or. din Tamasda, Comitatulu Bihariei, inspectoratul Tulcei. Emolumintele impreunate cu acésta statiune sunt:

1) In bani 44 fl. 36 cr. v. a. 2) In bucate 10 cubule de grâu si 6 de cucuruzu 3) Pamentu aratoriu 20 jugere. 4) Lemne de focu 8 orgii, si a 5) Relutu pentru fenu 9 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune sunt avisati reursele loru instruate in intielesulu statutulu organicu, si adresate comitetulu parochialu din Tamasda, a le trimite la subscrisulu in **Tulca**, post'a ultima **Salonta**, pona la 29 Augustu st. v. candu va fi si alegerea.

Tamasda in 20 Iulie 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu **Moise Porumbu**, inspectoru cercualu de scóle.

3—3.

Pentru deplinirea postulu de invetiatoriu la a II-a scóla paralela elementara din San-Nicolaulu romanu, in comitatulu Bihariei, protopresbiteratul Oradii mari, inspectoratul Cefei, cu terminu de alegere pe 28. Augustu st. v. a. c.

Salariulu anualu e 300 fl. v. a., patru carausii dela comuna pentru lipsele invetiatoriuului, cortelu liberu si 1/2 din stólele cantorale.

Recurentii sunt avisati, a si-substerne reursele loru provédiute cu testimoniulu de preparandia si de calificatiune, subscrisulu inspectoru cerc. de scóle in **Berecheiu (Barakony)** p. u. Cséffa pan' la terminulu alegerii.

Berecheiu, 3. Aug. 1877.

In contielegere cu comit. paroch. **Teodoru Papu**, insp. cerc. de scóle

3—3.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci la scól'a confesionala gr. or. din comun'a Dieciu — cottulu Aradu inspectorat. Borosineu, cu terminulu de alegere pe 4 septembrie a. c. st. v. pe langa urmatoarele emoluminte:

In bani gata, 180 fl. v. a. in frupte, 8 cubule grâu, si 6 cubule cucuruzu — 20 magi fenu — 12 orgii de lemne, din care este a se incaldí si scól'a, cuartiru liberu cu intravilanu.

Doritorii de a ocupá acestu postu au se produca testimoniulu de preparandia — de calificatiune — de IV. clase gimnasiale, séu reale, precumu si atestatu de conduita,

— Clericii absoluti voru avé preferintia. — In fine au a se presentá nainte de alegere in vre-o Dumineca ori serbatore la sant'a biserica din locu, ca se si-arete desteritatea in cantarile bisericesci si tipicu.

Reursele adresate comitetulu parochialu se voru trimite dlui inspectoru scolaru **Nicolau Beldea** in Borosineu pana la 31 Augustu a. c. st. v.

Dieciu, 5 Augustu 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Nicolau Beldea** inspectoru.

3—3.

Prin acést'a se deschide concursu pana in 1 Septemvre a. c. candu se va tiené si alegerea — pe dóue statiuni invetiatoresci din **Ianov'a**: si anume:

1. Pe clas'a prunciloru, provédiuta cu emolumintele anualu de 180 fl., 60 chible (meti) de grâu, 3. jugere de livada, 8 orgii de lemne — din care are a se incaldí si scól'a — si cortelu liberu, pe langa conditiunea, ca alegandulu invetiatoriu sè dé din tóte acestea a trei'a parte emeritulu invetiatoriu **Dimitriu Regescu**;

2. Pe clas'a fetiteloru, provédiuta cu leaf'a anualu de 120 fl., 40 chible de grâu, 4 orgii de lemne, 1 jugeru de livada si cortelu liberu, la care clasa vor avé preferintia invetiatorescele séu candidatele de invetiatoresce avendu a instruí pre fetitie si in lucru de mena.

Doritorii de a ocupá vreun'a din aceste doue statiuni, carii trebuie se fie absolvatu preparandi'a cu succesu bunu, si se fie depusu esamenulu de calificatiune éراسi cu succesu bunu — au a se presentá in biserica din **Ianov'a** spre documentarea desteritatii loru in cantare si tipicu, si reursele loru a le substérne pana in 31 Augustu a. c. tractualulu Prot. si inspectoru de scóle din **Timisiór'a**.

Comitetulu parochialu

In contielegere cu mine: **Mel. Dreghiciu**, m. p. Prot. Timis. si inspect. de scóle.

3—3.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu suplentu langa emeritulu invatiatoriu **Iosifu Motiu** din **Gy.-Varsiandu**, Protopresbiteratul Chisineului cu acést'a se escrie Concursu, cu terminu de alegere pe Dumineca in 4. Septemvre st. v. a. c.

Emolumintele sunt: 100. fl. v. a. 6. orgii de lemne, din care se va incaldí si scól'a, 8. jugere de pamentu aratoriu, si cortelu liberu in edificiulu scólei.

Cei ce dorescu a dobandí acestu postu sunt avisati a-si substerne reursele loru provádiute cu documintele prescise in statutulu organicu pana la 1 Septemvre la dnulu protopresbiteru si Inspectoru scolaru in **Chitighazu (Kétegyház, Comitatulu Békés)** avendu a se presentá pana la terminulu de alegere in vre-o dumineca séu serbátóre in faci'a locului la biserica pentru de a-si aretá desteritatea in cantarile ritualu si tipicu.

Gy.-Varsiandu la 1 Augustu 1877.

Comitetulu parochialu

In contielegere cu mine **Petru Chirilescu**, inspectoru scolaru.

3—3.

Pentru deplinirea postulu de invetiatoriu la scól'a romana gr. orientala de nou infiutianda in **Gy.-Varsiandu**, protopresbiteratul Chisineului se escrie concursu, cu terminu de alegere pe Dumineca in 4 Septemvrie st. v. a. c.

Emolumintele sunt: 230 fl. v. a. 4 orgii de lemne pentru invetiatoriu, si 4 pentru scóla, — 16 jugere de pamentu comasatu, cortelu liberu cu gradina, si tacelele indatinate dela inmormentari.

Cei ce dorescu a dobandí acestu postu, voru avé a-si substerne reursele loru provédiute cu documintele prescise

in statutulu organicu, pana la 1 Septemvrie a. c. domnului protopresbiteru si inspectoru scolariu in Chitighazu (Kétegyház Comit. Békés). Recurentii sunt tot de odata poftiti a se presentá inainte de diu'a alegerii, in vreo Dumineca séu serbatóre in biseric'a din Gy.-Varsiandu, spre a-si aretá desteritatea in cantarile rituali si tipicu.

Gy.-Varsiandu 1 Augustu 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Petru Chirilescu**, prot. si inspectoru scolariu

3—3.

Pentru deplinirea parochiei devenite vacanta prin mórtea parochului Mihaiu Ciobrisiu din Gy.-Varsiandu in protopresbiteratulu Chisineului, se escrie concursu cu terminu de alegere pe Dumineca in 3. septemvre st. v. a. c.

Emolumentele suntu: una sessiune de pamentu estravilanu, dela fie care casa cu pamentu câte o vica de grâu si una de cucurudiu, precum si stolele indatinate dela servitiile preotiesci.

Doritorii de a dobandí acésta parochía, au a-si substerne recursele loru, provédiute cu documintele prescrie in statutulu organicu pana la 1-a Septemvre a. c. la dnulu protopresbiteru tractualu, Petru Chirilescu in Chitighazu (Kétegyház Comit. Bichisiului.) Cei cu clase gimnasiali voru avé preferintia. Se observa inse, cà la acésta parochia se afla si unu capelanu, asia dara, daca altu recurentu ar fi alesu si intaritu, va fi datoriu a dá capelanului una a treia parte din sessiune si din tóte venitele parochiali pana la promovorea acestuia.

Gy.-Varsiandu, 1. Augustu 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Petru Chirilescu**, protopresbit. Chisineului.

3—3.

Pentru indeplinirea statiunei invetiatoresci din **Radmanesci**, Comitatulu Carasiu, provédiuta cu emolumentele anuali de 133 fl. 36 cr. in bani gata, 8 stengeni de lemne, dela 110 case câte 12 oche de bucate; adeca 4 oche grâu si 8 oche cucuruzu, 4 jugere de livada, cortelu liberu cu gradina de $\frac{1}{2}$ jugeru; grajdu si camara: se escrie concursu pana la **29 augustu** a. c. candu se va tiené si alegerea. — Recurentii sunt avisati recursurile loru provédiute cu testimoniulu preparandialu si de cualificatiune a le substerne Inspectorului cercualu alu Secasiului, reverend. D. Procopiu Lelescu, parochu in Visma, per Lugos-Szekás (Temes-megye) pana in 28 Augustu. a. c. si a se presentá in vre o dumineca séu serbatóre in s. biseric'a din Radmanesci, spre documentarea desteritatii loru in cantare si tipicu.

Radmanesci, in 27 Iuliu 1877.

Comitetulu parochialu.

Vincentiu Miculu,
presiedinte.

In contielegere cu **Procopiu Lelescu**, inspectoru cercualu de scóle.

3—3.

Pentru statiunea invetiatorésca din **Spatta**, comitatulu Carasiu, provédiuta cu emolumentele anuali de 52 fl. 50 cr. 30 meti bucate, din care 10 meti grâu, si 20 meti cucuruzu, 8 stengeni de lemne, 100 punti clisa, 50 punti sare, 15 punti lumini, 4 jugere pamentu, cortelu liberu cu gradina de $\frac{1}{2}$ jugeru, — se escrie concursu pana **28 augustu a. c.** candu se va tiené si alegerea. — Recurentii sunt avisati recursele loru provédiute cu testimoniulu preparan-

randialu si de cualificatiune a le substerne Inspectorului cercualu alu Secasiului reverend. dnu Procopiu Lelescu, parochu in Visma per Lugos-Szekás (Temes megye) pana in 16 augustu a. c. si a se presentá in vreo dumineca séu serbatóre in s. biseric'a din Spatta, spre documentarea desteritatii loru in cantare si tipicu.

Spatta in 27 Iuliu, 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu **Procopiu Lelescu**, inspectoru cercualu de scóle.

3—3.

Pentru vacant'a statiunei invetiatorésca din **Gy. Rohani** se deschide concursu pana in 28 augustu, candu va fi si alegerea. Emolumentele anuali sunt: 46 fl. v. a. 12 cubule de bucate, diumetate grâu, diumetate cucuruzu, 8 stangini de lemne, din cari are a se incaldí si scól'a, 3 punti de lumini, 5 lantiuri de pamentu aratoriu plus 1 si $\frac{1}{2}$ de clas'a I ca competintia pentru cantoratu si cortelu cu gradina.

Recurentii au a-si adresá recursele conformu statutulu organicu pana in **27 augustu st. v.** inspectorului cercualu Iosifu Pinti'a cu p. u. Hollod, in Gyanta.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Iosifu Pinti'a**, adm. protopres, si inspectoru de scóle.

3—3.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu dela scol'a romana confessionala din **Somoschesiu** nepreseatandu-se recurente la antaiulu terminu de alegere, prin acést'a se publica concursu de nou, cu terminulu de alegere pe **21 augustu st. v.** Emolumentele sunt: Bani gata 105 fl. v. a.; pentru naturalie 132 fl.; pentru curatirea scólei 20 fl.; spese de calatoria la conferintiele invetiatoresci 10 fl.; $\frac{1}{4}$ sessiune de pamentu estravilanu; cuartiru liberu cu gradina mare de legume; 12 stangeni de lemne, din care se va incaldí si scol'a; dela inmormentari pentru mortu mare 40 cr. micu 20 cr.

Recurentii se aviséza a-si trimite recursele loru, provédiute cu testimoniulu de cualificatiune la subsemnatulu inspectoru de scóle, si nainte de alegere a-se presentá in vre-o dumineca ori serbatóre la s. biseric'a, pentru a-si aretá capacitatea in cantari si tipicu.

Somoschesiu $\frac{4}{16}$. augustu 1877.

Comiteiulu parochialu.

In contielegere cu **Mihaiu Sturza**, inspectoru scolaru.

3—3.

Conformu ordinatiunei de sub Nr. 459. Pres. 1877. se escrie concursu pentru parochi'a romanésca gr. or. din comun'a Tornia comitatulu Cianadului protopr. Aradului. Emolumentele sunt: 36 jugere pamentu comasatu, dela 82 case birulu; dela cei cu pamentu câte doue mesuri; dela cei cu case un'a mesura de grâu, si stólele indatinate.

Doritorii de a recurge pentru parochi'a acést'a, — care e de a II-a clasa au a produce testimoniulu de teologia, de cualificatiune, atestatu de moralitate si celu putienu despre absolvirea a siese clase gimnasiali si a se presentá in vreo Dumineca séu serbatóre la biseric'a pentru a-si aretá desteritatea in cantare, tipicu si cuventare. Recursurile se le adreseze catra comitetulu parochialu prin Oficiulu protopresbiteralu din Aradu pana in 29 augustu st. v. Alegerea se va tiené in $\frac{4}{16}$ Srptembre 1877.

Tornia $\frac{2}{14}$ augustu 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Ioanu Ratiu**, protopopulu Aradului.

Redactoriu respundietoriu: **Vincentiu Mangra.**